

Kommunikation og Digitale Medier 2. semester, Aalborg**Semesterbeskrivelse****Oplysninger om semesteret**

Skole: Skolen for Communication, Art and Technology (CAT)

Studienævn: Kommunikation og Digitale Medier

Studieordning: BA i Kommunikation 2015

http://www.fak.hum.aau.dk/digitalAssets/109/109590_ba_kommunikationogdigitalemedier_2015_hum_aau.dk.pdf

Semesterets temaramme

2. Semester fokuserer på kommunikationsprocesser i professionelle kontekster, hvor aktører kommunikerer med hinanden i medierede og/eller umedierede sammenhænge. I studieordningen beskrives det overordnede fokus sådan her:

Uddannelsernes 2. semester arbejder med kommunikation som proces, idet der arbejdes med hvordan kommunikation foregår i direkte eller medierede interpersonelle relationer i institutionelle sammenhænge. Målet er, at den studerende skal opnå teoretisk viden om og analytisk kompetence i at arbejde med kommunikationsprocesser set i forhold til den professionelle kontekst, som de er indlejret i. Den studerende skal desuden oparbejde kompetence i at tilrettelægge og udvikle interpersonelle kommunikationssituationer.

Semesterets organisering og forløb

Semesteret er inddelt i tre forskellige moduler: Et projektmodulet med en række kurser og to studiefagsmoduler, der består af ét kursus hver. De tre moduler er selvstændige enheder, der på forskellig vis og med nogle sammenhænge, skal bidrage til det samlede semester.

Titel	Type	ECTS point	Antal arbejdstimer	Afløsning
Kommunikationsprocesser Herunder kurser i: - Analyse af interpersonel kommunikation - Fortolkning af interpersonel kommunikation - Medierede interpersonelle kommunikationsprocesser - Kvalitative metoder – observation og videoobservation - Fagets videnskabsteori	Projektmodul	20	550,0	Mundtlig eksamen med udgangspunkt i projektrapport (eksamen kombineret skriftlig og mundtlig prøve)
Kommunikationstræning: Analyse af og feedback i forhold til her-og-nu kommunikationsprocesser	Studiefagsmodul	5	137,5	Tilfredsstillende, aktiv deltagelse i modulet, dvs. 100% tilstedeværelse samt indløsning af samtlige de opga-

				ver, som stilles i løbet af modulet eller 30 minutters intern mundtlig prøve
Skriftlig kommunikation og retorik i praksis	Studiefagsmodul	5	137,5	7-dages hjemmeopgave (Intern skriftlig prøve)

Aktiviteterne på de tre moduler består af forelæsninger, workshops, øvelser, træning og projektarbejde. Nærmere beskrivelser af moduler og kurser følger på de næste sider.

Omfang og forventning

Semesteret udgør 30 ECTS points. 1 ECTS point svarer til 27,5 times arbejde, og 30 ECTS point svarer således til **825 arbejdstimer eller 22 ugers fuldtidsarbejde** bestående af forberedelse til undervisning, undervisningsdeltagelse, gruppearbejde, vejledning og eksamener

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer: Antonia Krummheuer (antonia@hum.aau.dk) og Dennis Jim Frederiksen (dennisjf@hum.aau.dk)

Sekretær: Pia Knudsen (piak@hum.aau.dk)

Modulbeskrivelse: Kommunikationsprocesser

Kommunikationsprocesser (Projektmodul)

20 ECTS svarende til 550 arbejdstimer

Placering

2. Semester

Modulansvarlig

Antonia Krummheuer (antonia@hum.aau.dk)

Dennis Jim Frederiksen (dennisjf@hum.aau.dk)

Type og sprog

Projektmodul

Undervisning og tekster er på dansk og engelsk

Mål

Modulet omfatter kursus-, workshop-aktiviteter og øvelser, samt projektarbejde i relation til modulets tema. Der arbejdes med næranalyser af kommunikationsprocesser, herunder ansigt-til-ansigt-kommunikationens karakteristika. Der tages udgangspunkt i empirisk-autentiske situationer ud fra kommunikationsteorier om samspillet mellem verbalsproglige (ord), parasproglige (lyd) og kropssproglige (gestik, mimik) udtryksformer samt deres manifesterede og latente betydningslag og med applicering af tolkningsmuligheder fra psykologiske og sociologiske tilgange.

I tilknytning til modulet afholdes følgende kurser:

- Analyse af interpersonel kommunikation
- Fortolkning af interpersonel kommunikation
- Medierede interpersonelle kommunikationsprocesser

- Kvalitative metoder – observation og videoobservation
- Fagets videnskabsteori

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om og forståelse af:

- teori, metode og praksis inden for det kommunikations- og informationsvidenskabelige
- felt med fokus på kommunikationsprocesser spændende fra ansigt-til-ansigt-samtale til
- medierede interpersonelle relationer
- kommunikation som processer med fokus på tilrettelæggelse, formidling og konsekvens
- teori, videnskabelige metoder og praksis vedrørende interpersonelle
- kommunikationsprocesser
- videnskabsteoretisk forståelse af forskellige tilgange til studiet af interpersonelle
- kommunikationsprocesser.

Færdigheder i:

- at beskrive, analysere, vurdere og udvikle interpersonel kommunikation på et
- grundlæggende niveau
- at beskrive, analysere, vurdere og udvikle interpersonelle kommunikationsprocesser i
- informationsteknologiske miljøer på et grundlæggende niveau
- at anvende relevante fagområders videnskabelige metoder og redskaber.

Kompetencer til:

- at agere kritisk og konstruktivt i relation til identificering, udvikling og realisering af
- interpersonelle kommunikationsprocesser, dvs. ud fra en grundlæggende viden om
- målgrupper, brugere, situationer og kulturelle sammenhænge
- at beskrive, analysere, udvikle og evaluere kommunikationssituationer mellem
- mennesker og i teknologiske miljøer på et grundlæggende niveau og forholde sig til den kulturelle indplacering af disse fænomener.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Projektmodulets temaramme er kommunikationsprocesser. Temarammen bygger videre på 1. semesters temaramme om kommunikationsprodukter. På 2. semester omhandler temarammen interpersonelle kommunikationsprocesser i både ansigt-til-ansigt kommunikation og medieret interpersonel kommunikation. Mens 1. semester arbejder med afgrænsede kommunikationsprodukter og forskellige teksttyper, arbejder 2. semester med de kommunikationsprocesser, som kommunikationsparterne skaber sammen. Som sådan er det kommunikationsprocessen og dermed kommunikationsparternes fælles interaktion og betydningsskabelse, der er de nye faglige aspekter.

Interpersonel kommunikation handler om forskellige former for verbale og non-verbale kommunikationsformer mellem mennesker, samt hvordan vi kan forstå menneskelig interaktion. Interpersonel kommunikation er som sådan et meget bredt fagligt område, som i temarammen for 2. semester er afgrænset til at omfatte interpersonelle kommunikationsprocesser i institutionaliserede sammenhænge. I studieordningen hedder det om hele semesterets mål, at ".....der arbejdes med, hvordan kommunikation foregår i direkte eller medierede interpersonelle relationer i institutionelle sammenhænge. Målet er, at den studerende skal opnå teoretisk viden om og analytisk kompetence i at arbejde med kommunikationsprocesser set i forhold til den professionelle kontekst, de er indlejret i." Denne afgrænsning betyder, at de kommunikationsprocesser, som undersøges, som udgangspunkt ikke har strengt privat karakter såsom kommunikation i parforholdet eller kammeratskabsgruppen. Man kan argumentere for, at fx ægteskabet er en institution, men det er ikke en professionel kontekst. Dog har medierede interpersonelle kommunikationsprocesser det særlige kendetegn i sociale medier, at det kan være utydeligt, hvornår kommunikationen forgår i en sammenhæng, som er offentlig eller privat, professionel eller privat. Dette er ligeledes et interessant område at undersøge på 2. Semester.

Der arbejdes således med både direkte og medierede interpersonelle processer. Undersøgelser af kommunikationsprocesser i fx teamarbejde, ledelsesmøder eller undervisningssituationer er centrale i temarammen ligesom organisationers og virksomheders brug af medieret interpersonel kommunikation i form af fx sociale medier er relevant.

Kommunikationsprocesserne i interpersonel kommunikation undersøges på en bestemt måde. Om projektmodulet hedder det i studieordningen: "Der arbejdes med næranalyser af kommunikationsprocesser, herunder ansigt-til-ansigt kommunikationens karakteristika. Der tages udgangspunkt i empirisk-autentiske situationer ud fra kommunikationsteorier om samspillet mellem verbalsproglige (ord), parasproglige (lyd) og kropssproglige (gestik, mimik) udtryksformer samt deres manifesterede og latente betydningslag og med applicering af tolkningsmuligheder fra psykologiske og sociologiske tilgange".

Den interpersonelle kommunikationsproces kan således anskues multimodalt. Det betyder, at både lydlig, visuelle, sproglige, olfaktoriske og taktile elementer er i spil i kommunikationen. Den mest basale eller grundlæggende interpersonelle kommunikationsform er ansigt-til-ansigt kommunikationen, hvor alle modaliteter er mulige i en fælles her-og-nu kommunikationssituation: Kommunikationspartnerne er til stede for hinanden, de deler tid og sted, og de har i princippet uhindret adgang til alle modalitetsformerne. Ved mediering af den interpersonelle kommunikation erstattes og/eller fjernes nogle af modaliteterne fra ansigt-til-ansigt kommunikation, og et helt centralt spørgsmål er derfor, hvad bliver fjernet – og hvad bliver tilføjet eller "remedieret" i forskellige former for medieret interpersonel kommunikation som fx videokonference, chat, telefon, blogs, e-mail, SMS og brevveksling. I den medierede kommunikation må der kompenseres for fraværet af modaliteter fra ansigt-til-ansigt kommunikation, men medieringen giver samtidig mulighed for at arbejde med andre og nye kommunikative potentialer, fx "likes" og "emojis" 😊.

Ved arbejdet med den medierede interpersonelle kommunikation benyttes hovedsagelig teori og metode fra den interpersonelle kommunikationsteori – det være sig fx pragmatisk sprogbrugsanalyse, konversationsanalyse og interaktionelle perspektiver på individet. Den interpersonelle kommunikation er altså til stadighed omdrejningspunktet.

Sammenfattende omfatter temarammen således næranalyser af kommunikationsprocesser, hvad enten de er medierede interpersonelle processer eller ansigt-til-ansigt kommunikation. Det er en vigtig dimension i temarammen, at der bliver arbejdet med næranalyse af empiriske situationer og kontekster, som de studerende eller andre med forskningsinteresse ikke selv har iscenesat. Den "empirisk-autentiske" dimension betyder i denne sammenhæng, at man arbejder med situationer, som finder sted udenfor ens egen fulde kontrol – som fx når man video-observerer et møde eller screendumper en allerede eksisterende tråd i et socialt netværk.

I kommunikationsprocessen sker en gensidig betydningsskabelse og udveksling. Denne gensidige betydningsskabelse betyder, at 2. semesters temaramme afgrænser sig fra den massemedierede kommunikationsform via fx tv, hvor betydningsskabelsen kan siges at være monologisk.

2 semesters arbejde med kommunikationsprocesser følges på 3. semester af tema om "kommunikation og strategi", hvor fokus er på organisationen som afsender af kommunikation og på forståelse af organisationens betydning som kontekst for kommunikationen i bred forstand. 2. semester skaber derved også forudsætninger for at forstå de dynamikker, der er mellem afsender og modtager i den strategiske kommunikation samt det fokus, der er på individets rolle i kommunikationen på 4. semester.

Eksempler på 2. semester projekter

Til inspiration, kan man bl.a. skrive projekt inden for følgende sammenhænge:

1. Mennesker og kommunikation i politik (fx byrådsmøder, regionsråd, lokale politiske (ungdoms)foreninger osv.)
2. Mennesker og kommunikation på jobbet (fx ledelse, medarbejdere, frivillige osv.)
3. Mennesker og kommunikation i krise (fx sygdom, mobning, nedskæringer osv.)

Mere specifikt kan man eksempelvis jf. temarammen analysere og skrive om:

- Deltager-interaktion i digitale, sociale netværk
- Rollekonflikter i projektgrupper
- Positionering under bestyrelsesmøder
- Formelle og uformelle roller i ledergrupper og andre grupper
- Medarbejder- og lederrelationer på et morgenmøde
- Lærer-praktikant dialog i en evalueringssamtale
- Behandler-patient relationer
- Debat i sociale medier
- IPK face to face og i en videokonference (fx medieret kommunikation i retssale/retsmøder)

Omfang og forventet arbejdsindsats

Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.

Projektmodulet udgør 20 ECTS points. 1 ECTS point svarer til 27,5 times arbejde, og 20 ECTS point svarer således til **550 arbejdstimer eller 15 ugers fuldtidsarbejde** bestående af forberedelse til undervisning, undervisningsdeltagelse, gruppearbejde og eksamen.

Forelæsninger og øvelser på projektmodulet består i alt af **56** konfrontationstimer, hvor du som studerende er i selskab med en underviser eller vejleder. Forberedelse til forelæsninger, projektarbejde, vejledning og eksamen udgør de resterende **494** arbejdstimer (90% af den samlede tid). Der skal således afsættes betydelige mængder tid til at læse tekster og til i øvrigt at forberede sig i forelæsningsperioden. Det samme gælder for projektarbejdet, der også er en fuldtidsbeskæftigelse.

KURSER

Analyse af interpersonel kommunikation

V. Helle Alrø, Malene Kjær og Lisbeth Kappelgaard

Beskrivelse

Kurset præsenterer en sprogbrugsteoretisk og -analytisk tilgang til studiet af interpersonel kommunikation. Kurset introducerer redskaber til den tekstnære kommunikationsanalyse og diskuterer det teoretiske grundlag, som disse bygger på. Følgende områder tematiseres:

- interpersonel kommunikation
- metoder i samtaleanalyse
- sprog og handling
- sprog og kontekst
- perspektivproblemer og perspektivbevidsthed

Formål:

Formålet med kurset er at kvalificere analyser af interpersonel kommunikation på mikroniveau - dvs. i forhold til hvad der konkret er på færde i samtalen.

Arbejdsform og varighed

Kurset afholdes som 3 forelæsninger à 2 lektioner, 2 introduktionsgange til klyngeundervisning à 1 time og 2 gange klyngeundervisning à 1 lektion for hver af de klynger, der vil blive dannet.

Evalueringsform

Kurset evalueres sammen med den øvrige projektenhed ved en ekstern mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i den udarbejdede projektrapport.

1. gang.

Samtaleanalyse – analyse af interpersonel kommunikation

Definitioner og afgrænsning, teoretisk forståelse, videnskabsteoretisk fundament, analytisk metode, observation og feedback.

Litteratur:

Alrø, H., Dahl, P. N., & Schumann (2016). *Samtaleanalyse i hverdagen og videnskaben*. Aalborg. Aalborg Universitetsforlag. (Kapitel 1, 3, 14 og første del af 12)

2. gang.

Pragmatisk sprogbrugsanalyse

Sproghandlingsteori, kommunikation og kontekst, det udvidede sprogbegreb.

Litteratur:

Searle, J. (1970). Expressions, meanings and speech acts. I: Searle, J., *Speech Acts* (22-53). Cambridge: Cambridge University Press.

Nielsen, N. M. (2010). *Argumenter i kontekst*. (19-36 + 119-136) Roskilde: Samfundslitteratur.

3. gang.

Perspektivanalyse

Sprogbrugsbegreber, sagt og usagt, analytiske greb

Litteratur:

Alrø, H., Dahl, P. N., & Schumann (2016). *Samtaleanalyse i hverdagen og videnskaben*. Aalborg. Aalborg Universitetsforlag. (Kapitel 8)

Harms-Larsen, P. (1972). Perspektiver i perspektivplanlægningen. Roskilde. ROLIG-papir.

Alrø, H. (1995). I forlanger for lidt af jer selv. I: *Nomad* (3) 2 (7-27).

Alrø, H. & Kristiansen, M. (2006). Et dialogisk perspektiv på kommunikation og hjælpersamtaler. I Rom, G. og Nielsen, M. (red.). *Kommunikation i sundhedsvæsenet* (201-254). København. Munksgaard.

4. gang.

Analytisk vejledning (fælles med kurset i Fortolkning af interpersonel Kommunikation) I

Præsentation af en audiovisuelt optaget interpersonel kommunikation med dertil hørende transskription. Opsummering af analytiske begreber. Analytisk metode og tilrettelæggelse af den analytiske og fortolkende proces.

5. gang

Klyngeundervisning: holdopdelt analyse af interpersonel kommunikation I

6. gang

Analytisk vejledning (fælles med kurset i Fortolkning af interpersonel Kommunikation) II

Præsentation af en audiovisuelt optaget interpersonel kommunikation med dertil hørende transskription. Opsummering af analytiske begreber. Analytisk metode og tilrettelæggelse af den analytiske og fortolkende proces.

7. gang

Klyngeundervisning: holdopdelt analyse af interpersonel kommunikation II

8. gang.

Konversationsanalyse, en introduktion

Malene Kjær og Lisbeth Kappelgaard

Baggrund, oprindelse og udvikling. Introduktion til teorien, udvalgte analytiske redskaber og transskriptionskonventioner.

Litteratur:

Stax, T. B. (2005). Samtaler i detaljer, detaljer i samtaler: etnometodologisk konversationsanalyse. I: Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. (Red.), *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv – interview, observationer og dokumenter* (s.169-190). København: Hans Reitzel Forlag. (I kompendium)

Steensig, J. (2010). Konversationsanalyse. I: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (Red.), *Kvalitative metoder, en grundbog* (287-314). København: Hans Reitzel Forlag. (I kompendium)

Supplerende litteratur:

Jordan, B. & Henderson, A. (1995). Interaction Analysis: Foundations and Practices. *The Journal of the Learning Sciences*, 4(1), 39-103.

Schegloff, E. A., Jefferson, G. & Sacks, H. (1977). The preference for self-correction in the organization of repair in conversation. *Language*, 53(2), 361-382.

Sacks, H., Schegloff, E. A., & Jefferson, G. (1974) A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation. *Language*, 50(4), 696-735.

9. gang

Talk-in-interaction (analyse af tale i interaktion)

Malene Kjær og Lisbeth Kappelgaard

Hvordan operationaliseres begreber fra konversationsanalysen til konkret analyse i forskellig organisatorisk kontekst. Fokus på at arbejde data-driven i analyse.

Litteratur:

Steensig, J. & Asmuss, B. (2003). Samtalen på arbejde (1, 6, 7, 9, 12)
Skal købes som E-bog i boghandlen
<http://ftu.dk/?searchstring=samtalen+p%E5+arbejde&content=search>

10. gang.

Gesture Studies (Studier af gestik og kropslighed i interaktion)

Malene Kjær og Lisbeth Kappelgaard

Hvordan spiller tale, gestik, interaktion og institutionel kontekst sammen? Hvordan analyseres kommunikations-situationen som et hele, hvor alle parametre (potentielt) er lige væsentlige led i forståelsen/analysen af, hvad der er på færde?

Litteratur:

GRUNDBOG købes i boghandlen:

Læs ét valgfrit af følgende kapitler (1, 2, 7, 9, 10) i Gesture (se ref. nedenfor). Når I skal bruge det videre i projektarbejdet, kan I udvælge, hvilke kapitler, der er mest relevante for jer. Læsning af et enkelt kapitel træner jer i at læse hans tekster og forstå tilgangen.

Kendon, A. (2004) Gesture: Visible action as Utterance United Kingdom: Cambridge University Press
OG

Streeck, J., Goodwin, C. & LeBaron, C. (2011). Embodied Interaction – Language and body in the material world: An introduction. I: Streeck, J., Goodwin, C. & LeBaron, C. (Red.), Embodied Interaction – Language and body in the material world (s. 1-28). United States of America: Cambridge University Press (I kompendium).

Supplerende litteratur:

Heath, C. & Luff, P. (2011) Gesture and institutional Interaction. I: Streeck, J., Goodwin, C. & LeBaron, C. (Red.), Embodied Interaction – Language and body in the material world (s. 276-288). United States of America: Cambridge University Press

12. gang

Analyse af interpersonel kommunikation 12 - Analyseøvelse

Fortolkning af interpersonel kommunikation

v. Poul Nørgård Dahl, Malene Kjær og Antonia Krummheuer

Kurset præsenterer forskellige teoretiske tilgange til at forstå interaktionen i den interpersonelle kommunikationssituation. Den røde tråd vil være teoriernes syn på individ og interaktion. Endvidere præsenteres den videnskabsteoretiske forståelse bag tilgangene og metodiske problemer, der kan være forbundet med at anvende dem i forbindelse med en kvalitativ, empirisk kommunikationsanalyse.

Følgende teorier præsenteres:

- psykoanalyse
- humanistisk psykologi
- socialpsykologisk rolleteori
- mikrosociologisk rolleteori
- diskurspsykologi

Formål

Formålet med kurset er at bidrage til udviklingen af en teoretisk og metodisk bevidsthed om, hvad valget af en bestemt psykologisk teori kan betyde for tolkningen af en given empiri.

Arbejdsform og varighed

Kurset afholdes som 6 introducerende fælles forelæsninger af 2 timer. Disse følges op med 3 gange øvelsesundervisning af 1 time som foregår i mindre hold.

Litteratur

Teksterne ligger til gennemsyn ved sekretariatet, bortset fra Alrø, Dahl & Schumann (2016), Rogers (1962) og Mac (2013), der ligger som pdf-filer under de respektive kursusgange.

1. lektion (2 timer)

Introduktion

- Overblik over de fem teories syn på individ og interaktion og deres videnskabsteoretiske grundlag.

Litteratur:

Alrø, H., Dahl, P.N., & Schumann, K. (2016). *Samtaleanalyse – i hverdagen og videnskaben*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Foreløbig manus. Kap. 11: side 90- 99 og Kap. 12, 2. del: side 107-122.

2. lektion (2 timer)

Psykoanalyse

- Om interaktion som ubevidst kommunikation.

Litteratur:

Brenner, C. (1984). *Psykoanalysens grundbegreber*. København: Hans Reitzel. (Kap. 1, 4 og 9: Side 9-19, 54-83 og 163-172).

Dahl, P. N. (1996). ”Det man siger er man selv?” - om interpersonel psykodynamik i organisationskommunikation. I Alrø, H. (red.). *Organisationsudvikling gennem dialog*. (173-209). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

3. lektion (2 timer)

Humanistisk psykologi

- Om interaktion som kvaliteten af interpersonelle relationer.

Litteratur:

Rogers, C. (1962). The Interpersonal Relationship: The Core of Guidance. *Harvard Educational Review*, 34(4), 416-429.

Kristiansen, M og Bloch-Poulsen, J. *Kærlig rummelighed i dialoger - om interpersonel organisationskommunikation*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (Side 194- 215: Den anden eller imellem? - dialog med Rogers).

Rams, M.L. og Dahl, P.N. (2000). Dialog i jobsamtaler – nødvendig, men umulig? I Nielsen, K. og Mølvadgaard, O. (red.). *Virksomheders personalearbejde – med eksempler fra forskning og praksis* (289-317). Leo-serien nr. 24. Institut for sociale forhold og organisation. Aalborg Universitet.

4. lektion (2 timer)

Socialpsykologi. Om interaktion som formelle og uformelle roller i et socialt system.

Litteratur:

Sabroe, K.-E. (1989). *Socialpsykologi. Forståelsesrammer og begreber*. København: Akademisk Forlag. (s. 11-17, 236-262).

Mac, A. (2013). Projektgruppen og rolle i projektgruppen. I Mac, A. og Hagedorn-Rasmussen, P. (red.). *Projektarbejdets kompleksitet - viden, værktøj og læring* (39-56). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Supplerende litteratur:

Katzenelson, Boje (1994): *Homo Socius. Grundlaget for menneskeligt samkvem. Socialpsykologisk grundbog*. Gyldendal, Kbh., s. 94-171.

5. lektion (2 timer)

Mikrosociologi. Om interaktion som skuespil.

Litteratur:

Harste, G. og Mortensen, N. (2000). Sociale samhandlingsteorier. I Andersen, H. og Kaspersen, L. B. (red). *Klassisk og moderne samfundsteori* (195-218). København: Hans Reitzel.

Goffman, Erving (1959). *Hverdagslivets rollespil*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. 2014 (side 53-66).

Goffman, E. (1955). Om ansigtsarbejde. I Jacobsen, M. H. & Kristiansen, S. (red.). *Social samhandling og mikrosociologi* (39-75). København: Hans Reitzel, 2004.

6. lektion (1 time + øvelser)

Analytisk vejledning 1 (Fælles med kurset "Analyse af interpersonel kommunikation")

Helle Alrø og Poul Nørgård Dahl

Præsentation af en audiovisuelt optaget interpersonel kommunikation med dertil hørende transskription. Opsummering af analytiske begreber. Analytisk metode og tilrettelæggelse af den analytiske og fortolkende proces.

Litteratur:

Alrø, H., Dahl, P.N., & Schumann, K. (2016). *Samtaleanalyse – i hverdagen og videnskaben*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Foreløbig manus. Kap. 4, 6 og 7.

Kursusgangen følges op med følgende holdundervisning

Analyse af interpersonel kommunikation - Analyseøvelse 1

Fortolkning af interpersonel kommunikation - Analyseøvelse 1

7. lektion (1 time + øvelser)

Analytisk vejledning 2 (Fælles med kurset "Analyse af interpersonel kommunikation")

Helle Alrø og Poul Nørgård Dahl

Præsentation af en audiovisuelt optaget interpersonel kommunikation med dertil hørende transskription. Opsummering af analytiske begreber. Analytisk metode og tilrettelæggelse af den analytiske og fortolkende proces.

Alrø, H., Dahl, P.N., & Schumann, K. (2016). *Samtaleanalyse – i hverdagen og videnskaben*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Foreløbig manus. Kap. 9 og 10.

Kursusgangen følges op med følgende holdundervisning

Analyse af interpersonel kommunikation - Analyseøvelse 2

Fortolkning af interpersonel kommunikation - Analyseøvelse 2

8. lektion (2 timer)

Diskurspsykologi

Discourse Psychology (Malene Kjær og Antonia Krummheuer)

Forelæsningen præsenterer nøglebegreber inden for (kritisk) diskurspsykologi, som ramme til at fortolke interpersonel kommunikation. Begreberne fra kursusgangen bliver senere anvendt i øvelsesarbejde i klynger, hvor diskurspsykologi anvendes i sammenhæng med empirisk materiale. Diskurspsykologi er en teoretisk retning med udspring fra social psykologien og interesserer sig for, hvordan individer fremstiller sig selv i forskellige situationer (ydre fortolkning, af mentale ideer), eksempelvis som studerende/kvinde/mand/... med rod i forskellige repertoarer fra vores baggrund og samfund.

Litteratur:

Edley, Nigel (2015). Analysing Masculinity: Interpretative Repertoires, Ideological Dilemmas and Subject Positions (pp. 189-228). In M. Wetherell et al. (Eds) *Discourse as Data. A Guide for Analysis*. London: Sage. (pdf in moodle)

[Potter & Wiggins \(2007\). Discursive psychology. I: Handbook of qualitative research in psychology. Sage, pp. 73-90.](#)
(online book at AAU, be aware you need to be logged in as student to get the text for free)

Jonathan Potter (1996). *Representing Reality: Discourse, Rhetoric and Social Construction*. Sage

9. lektion (1 time + øvelser)

Analytisk vejledning 3

Medierede interpersonelle kommunikationsprocesser

v. Jacob Davidsen, Thessa Jensen, Antonia Krummheuer

Beskrivelse og formål: Formålet med kurset er at give et indblik i de kommunikative, kontekstuelle og multimodale forhold, der gør sig gældende for social interaktion og interpersonel kommunikation i medierede sammenhænge. Det er endvidere målet, at den studerende opnår erfaring med at studere og analysere kommunikation i medierede sammenhænge.

Arbejdsform og varighed: Kurset afholdes som 4 forelæsninger af 2 timer. Studerende skal forberede sig ved at læse den anbefalede litteratur til forelæsninger.

Litteratur: Litteraturen findes som links eller pdf-filer i Moodle.

Evalueringsform: Kurset evalueres sammen med den øvrige projektenhed ved en ekstern mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i den udarbejdede projektrapport

Sprog: Engels og Dansk

1. lektion: Facebook? So last year! v. Thessa Jensen (2 timer):

Præsentation af sociale medier og deres forskelle/ligheder i forhold til den kommunikation, der foregår på disse. Præsentation af Honeycomb modellen, samt en 'typisk' vej gennem kommunikationsjunglen på Internettet.

Med udgangspunkt i mediernes funktionalitet og faktiske anvendelse gennemgås, hvordan et undersøgelsesdesign kunne tilrettelægges.

Litteratur (kan findes på nettet):

Jensen, T., & Vistisen, P. (2012). En opdagelsesrejse ud i de sociale medier: i sporene på Sherlock. Akademisk kvarter/Academic Quarter, 4(8), 291-306.

Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. Business horizons, 54(3), 241-251.

2. lektion: Video Mediated Conversation v. Antonia Krummheuer (2 timer)

Video mediated conversation enables two or more persons to communicate over distance. While telephone mediates only the audible aspects of talk, video transmits also the visual aspects, such as the other person's body and parts of the physical environment. Despite the fact that video transmission seems to provide the same information as people meeting face-to-face, data show that the video mediated talk has its own challenges. The video does not only transmit but also influence the conversation. This lecture will go into detail how interpersonal conversation and relation change when they are mediated over distance by video. This will be done on the basis of so called work place studies that examine the situated and interactive development of video transmitted talk from moment-to-moment. Question that will be dealt with are: What are the special features of video mediated communication? What are possibilities and limitations of video mediated conversations? How are problems dealt with?

Literature (choose at least one of these):

these three paper are available via the AUB online catalogue (it is free when you are logged in as AAU student) you can of course also use the DOI:

Heath, C., Knoblauch, H. & Luff, P. (2000). Technology and Social Interaction: The Emergence of 'Workplace Studies'. British Journal of Sociology, 51 (2), 299-320.
doi: 10.1111/j.1468-4446.2000.00299.x.

Heath C., Hindmarsh J. & Luff P. (1999) Interaction in isolation. The dislocated world of the London Underground train driver. In: Sociology Vol. 33, No. 3, p. 555-575.
Doi: 10.1177/S0038038599000358

Heath, Christian & Luff, Paul (1991). Disembodied conduct: communication through video in a multi-media office environment. Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems. New Orleans, Louisiana, USA, p. 99-103.
Doi: 10.1145/108844.108859

Further literature:

Goodwin, C. & Goodwin, M. H. (1998). Seeing as a Situated Activity: Formulating Planes. In Y. Engeström & D. Middleton (eds), Cognition and Communication at Work (p. 61-94). Cambridge: Cambridge University Press.

Luff, P., Hindmarsh, J. & Heath, C. (eds). (2000). Workplace Studies. Recovering Work Practice and Informing System Design. Cambridge: Cambridge University Press

(a more detailed version of Heath et al conference paper (see above) is this article: Heath, Christian & Luff, Paul (1993). Disembodied Conduct: Interactional Asymmetries in Video-Mediated Communication. In Graham Button (ed.), Technology in Working Order. Studies of Work, Interaction, and Technology (p. 35-54). London: Routledge.)

lektion 3: Kommunikation og/eller læring omkring teknologi – et multimodalt perspektiv v. Jacob Davidsen (2 timer)

Denne forelæsning introducerer deltagerne til teknologimedieret kommunikation og læring. Med andre ord, hvad betyder det, at menneskers kommunikation og samarbejde er medieret af forskellige teknologier? Desuden vil fokus være på, hvordan man kan se og synliggøre kommunikations- og samarbejdsprocesser medieret af teknologi – særligt, hvad interak-

tive touchskærme tilbyder børns kommunikation og samarbejde. Forelæsningen trækker på relevant faglitteratur og inddrager ydermere autentiske eksempler på teknologimedierede kommunikations- og samarbejdsprocesser.

Litteratur:

Davidsen, J. and Thomas, R. “‘This Is the Size of One Meter’: Children’s Bodily-Material Collaboration and Understanding of Scale around Touchscreens.” In *Exploring the Material Conditions of Learning: Opportunities and Challenges for CSCL*, Vol 2:70–78. Gothenburg: The international Society of the Learning Sciences, 2015.

Koschmann, T. (2013). Conversation Analysis and Collaborative Learning. In C. E. Hmelo-Silver, C. A. Chinn, C. K. K. Chan, & A. M. O’Donnell (Eds.), *The international handbook of collaborative learning* (pp. 149–167). New York: Routledge, Taylor & Francis Group.

Stahl, Gerry. “In a Moment of Collaboration.” In *Group Cognition Computer Support for Building Collaborative Knowledge*, (pp.245–56). Acting With Technology. Cambridge, Mass.: MIT Press, 2006.
<http://gerrystahl.net/mit/ch12.htm>.

Supplerende litteratur:

Raudaskoski, P. L. (2006). Situated learning and interacting with/through technologies. In E. K. Sorensen & D. Ó. Murchú (Eds.), *Enhancing Learning Through Technology* (pp. 155–183). Idea Group Publishing.

Teasley, S. D., & Roschelle, J. (1993). Constructing a Joint Problem Space: The Computer as a Tool for Sharing Knowledge. In C. O’Malley (Ed.), *Computer-supported collaborative learning* (pp. 229–258). Springer New York.

lektion 4: Når publikum bliver medforfatter v. Tessa Jensen (2 timer)

Gennemgang af udviklingen af publikum til co-creators og stakeholders. Kort præsentation af, hvordan organisationer kan skabe indhold til og på Internettet, som brugerne arbejder videre med og bliver engageret i. Og hvad fandom wars rent faktisk går ud på.

En teaser: <https://www.youtube.com/watch?v=NkLUmUwzXv0>

Litteratur:

Abercrombie, N., & Longhurst, B. (1998). *Audiences*. Sage. Kapitel 5: Fans and Enthusiasts, s. 121-157.

Jensen, T., & Vistisen, P. (2013). Tent-Poles of the Bestseller: How Cross-media Storytelling can spin off a Mainstream Bestseller. *Akademisk kvarter/Academic Quarter*, 7, 237-248.

Kvalitative metoder: Observation og videoobservation

Kursusholder: Antonia Krummheuer, Jacob Davidsen, Stinne Krogager, Pirkko Raudaskoski, Malene Kjær

Kursusbeskrivelse: Kurset giver en overordnet introduktion til kvalitative metoder med særligt fokus på kvalitative observationsmetoder. Metoderne omfatter især deltagerobservation og videoobservation. Kursus omhandler metodologiske, etiske og praktiske aspekter som giver studerende et grundlag for at designe og udføre deres egen observationsstudie.

Mål: At opnå en grundlæggende forståelse af kvalitative metoder især observationsmetoder med fokus på at indsamle, fastholde og analysere data.

Kursets arbejdsform og varighed: 5 forelæsninger (2 timer), to øvelse (2 timer) og en Introduktion til en transskription software (ELAN), samt selvstudium: forberedelse til forelæsninger (læsning af tekster eller media-filer og/eller mindre øvelser)

Litteratur: Til kurset hører to grundbøger som I selv skal købe. Der er tale om to bøger, som I vil kunne bruge op igennem uddannelsen ifm. jeres projektarbejde. Derudover vil der være nogle artikler, som gøres tilgængelige i Moodle (via links eller som pdf-filer).

- **Grundbog 1:** Svend Brinkmann & Lene Tanggaard (red.) (2015): Kvalitative metoder (2. udgave). Hans Reitzel.
- **Grundbog 2:** Christian Heath, Jon Hindmarsh & Paul Luff (2010): Video in Qualitative Research. Analysing Social Interaction in Everyday Life. Sage: London.

Evalueringsform: Kurset evalueres sammen med den øvrige projektenhed ved en ekstern mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i den udarbejdede projektrapport.

Sprog: Dansk og Engelsk

lektion 1: Introduction into qualitative methods (Antonia Krummheuer)

This lecture introduces qualitative methods/research as a scientific tool to generate data. Questions that will be addressed are: What is a method? What are data? What are qualitative methods (in contrast to quantitative methods)?

Readings and Todos:

- read in Grundbog 1 (the one you should buy): Svend Brinkmann & Lene Tanggaard, Kvalitative metoder, tilgange og perspektiver: En introduktion, side 13-20 IN: Svend Brinkmann & Lene Tanggaard (red.) (2015): Kvalitative metoder (2. udgave). Hans Reitzel
- watch: A 7 minute introduction to qualitative research by Alison Anderson: [LINK](#)

if you like to have more:

- read: Martyn Hammersley, Hvad er kvalitativ forskning, og hvordan bør den være?, side 551-559 IN: Svend Brinkmann & Lene Tanggaard (red.) (2015): Kvalitative metoder (2. udgave). Hans Reitzel
- watch: A 19 minute introduction by Martyn Hammersley, a respected British sociologist: <http://www.methodspace.com/video/what-is-qualitative-inquiry-by>

lektion 2: Undersøgelsesdesign (Stinne Gunder Strøm Krogager)

Kursusgangen introducerer til undersøgelsesdesign: hvorledes enhver undersøgelse må være konsistent på tværs af ontologiske, epistemologiske og metodiske niveauer og eksemplificerer vha en undersøgelse, der benytter observation. Endvidere adresseres verificering og herunder begreberne validitet, reliabilitet og generaliserbarhed.

Creswell, J.W. (2009). *Research Design. Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Kap. 1 + 5.

lektion 3: Participant Observation (Antonia Krummheuer og Malene Kjær)

This part consists of a lecture and a 'klyngeundervisning' that will be done in groups on another day than the lecture.

LECTURE on participant observation (Antonia Krummheuer)

This lecture gives an introduction to participant observation. The lecture is based on the theoretical and methodological introduction of the method. Where does participant observation come from? What does it offer for scientific research on interpersonal communication? What different types can we find? etc.

In preparation for the lecture, please read:

- Thomas Szulewicz (2015) Deltagerobservation. In: Svend Brinkmann & Lene Tanggaard (red.) Kvalitative metoder (2.udgave). Hans Reitzel, p. 81-96 (this is Grundbog 1, the one you should buy)
- and: pages 24-30 and pages 38-55 in Graham Gibbs (2012) Analysing Qualitative Data. Sage (pdf-file in Moodle).

KLYNGEUNDERVISNING on participant observation (Antonia Krummheuer and Malene Kjær)

The lecture is followed by a 'klyngeundervisning' that will take place on another day than the lecture and will be held by Antonia Krummheuer and Malene Kjær. The 'klyngeundervisning' consists of two exercises. The first part is based on an exercise on 'writing fieldnotes' which you should prepare by writing some fieldnotes yourself. The other exercise will be on 'coding' a way to start the analysis of fieldnotes (or other data).

In preparation for the 'klyngeundervisning' you will have to do some 'homework'. As the exercise is based on your 'homework' it is important that you do them beforehand.

1. "homework" DOING observing

You should observe how people behave in a public place and write a fieldnote. (If you already have access to 'your field' where you are going to do your semesterproject on, you can also make the observation in that field.) It is important that you do not write what you think people are doing but that you really go out and observe what they are doing and write down their doings as detailed as possible. You can for example observe how people enter and drive a bus, how wait for a train or how they ride a train, how do they shop, behave in a restaurant or go along a street,

The observation should be about 20-30 minutes. You should write down your observation as fieldnotes. Gibb's text will help you do so (the pages 24-30 in Graham Gibbs (2012) Analysing Qualitative Data. Sage (pdf-file in Moodle).)

You should upload your fieldnotes in moodle until (and inclusive) DATE WILL BE ANNOUNCED LATER. (Further infos at the lecture).

Fieldnotes should include information about:

- information about who (your name) has observed what, when and where for how long (what, place, time and duration of observation)
- you written descriptions of what you have observed (this is the actual fieldnote)
- if you like, notes on how it felt to observe or problems you faced

- Due to practical reasons the text you upload should not be longer than 3 pages (your own fieldnote might be longer).

2. 'homework' for 'opening-up' the data (coding): WILL BE ANNOUNCED LATER

lektion 4: Videoobservation (Pirkko Raudaskoski)

Hvis man gerne vil forske i hvordan forskellige arbejds- og andre interpersonelle praksisser udfolder sig i virkeligheden, er videoobservation en oplagt tilgang: man kan indfange forskellige visuelle og kommunikative aspekter af situationen, dvs. hvordan deltagerne bruger de tilgængelige ressourcer. Forelæsnningen vil gå igennem nogle centrale teoretiske, analytiske og praktiske tilgange som er nyttige at have i værktøjskassen når man indsamler videomateriale. Spørgsmål, som bliver behandlet er: Hvad kan vi praktisk og analytisk med videodata? Hvilke muligheder og begrænsninger giver video? Hvilken påvirkning har video og feltet på hinanden? Og hvilke etiske overvejelser skal forskeren gøre sig?

Litteratur:

Jordan, Brigitte & Henderson, Austin (1995) *Interaction Analysis: Foundations and practice*. *The Journal of the Learning Sciences* 4:1, 39-103. (Venligst hent artikel fra AUB - direkte link: <http://www.jstor.org.zorac.aub.aau.dk/stable/pdfplus/1466849.pdf>)

Heath Christian, Hindmarsh, Jon & Luff, Paul (2010) *Video in Qualitative Research. Analysing Social Interaction in Everyday Life*. Sage: London. Kapitel 1 og 2. (Grundbog 2, som I skal købe)

Raudaskoski, Pirkko (2015) *Observationsmetode (herunder videoobservation)*. I Brinkmann, Svend & Tanggaard, Lene (red.) *Kvalitative metoder. En Grundbog (2.udgave)*. Hans Reitzel, s. 97-112 (Grundbog 1, som I skal købe)

lektion 5: Practical matters: From shooting a the video to its transcription (Jacob Davidsen & Antonia Krummheuer)

forelæsning (2 timer) + 2 timers klyngeundervisning

This lecture will discuss the practical matters of video-observation: What has to be done, when, where and how? We will discuss ethical aspects such as anonymity and the participants consent to the video observation, positioning of camera and questions of how to structure and transcribe your video-data.

Attached to this course is an exercise (klyngeundervisning) that will be taken place some time after the lecture: Based on transcription format you get you should transcribe some data. In smaller groups we will discuss your solutions in detail. More details will follow.

Literature:

- Ayaß, R. (2015). *Doing Data: The status of transcripts in Conversation Analysis*. *Discourse Studies*, pp. 1-24 (DOI: 10.1177/1461445615590717)
- Chapter 2 and 3 (pp. 14-60) in Christian Heath, Jon Hindmarsh & Paul Luff (2010): *Video in Qualitative Research. Analysing Social Interaction in Everyday Life*. Sage: London. (Grundbog 2, the one you should buy)

Additional information:

- A very good and brief introduction into video-analysis is: Jordan, Brigitte & Henderson, Austin (1995) Interaction Analysis: Foundations and practice. The Journal of the Learning Sciences 4:1, 39-103. (Venligst hent artikel fra AUB - direkte link: <http://www.jstor.org.zorac.aub.aau.dk/stable/pdfplus/1466849.pdf>)
- A very good chapter on Writing your report is Chapter 12 in David Silverman (2010) Interpreting Qualitative Data (4th edition). Sage: London. (You will find this chapter as pdf-file below)

lektion 6: Introduktion til ELAN (Jacob Davidsen)

I dette værksted introduceres de studerende til ELAN (om muligt CLAN) til transskription af deres indsamlede videomateriale i forbindelse med semesterprojektet. De studerende skal medbringe egen computer til værkstedet, hvor de grundlæggende funktioner ved ELAN gennemgås og afprøves. De studerende bliver således i stand til at anvende segmentering, transskribering, kodning, export af transskription til Word etc..

Det forventes, at de studerende har hentet ELAN til henholdsvis MAC eller PC:

<https://tla.mpi.nl/tools/tla-tools/elan/download/>

De studerende skal ikke medbringe data, da vi arbejder med eksempler.

Værkstedet foregår i mindre hold - disse bliver meldt ud senere.

Eksamen

Prøve 5

En ekstern kombineret skriftlig og mundtlig prøve i "**Kommunikationsprocesser**" (**Communication processes**)

Prøven foregår som en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i en af den/de studerende udarbejdet projektrapport.

Litteraturgrundlag: 2000 standardsider vejledergodkendt, selvvalgt litteratur i tilknytning til projektet.

Sidetal: Projektrapporten må højst være på 20 sider pr. studerende, højst 30 sider ved individuelt udarbejdede rapporter.

Normeret prøvetid: 30 min.

Bedømmelsesform: En karakter efter 7-trinsskalaen.

Projektrapporten og den mundtlige samtale skal demonstrere, at den studerende opfylder målbeskrivelserne for modulet.

De studieelementer der ligger til grund for prøven har en vægt på 20 ECTS-point

Ved bedømmelsen af prøvepræstationen vil der med henblik på opnåelse af karakteren 12 blive lagt vægt på, at den studerende demonstrerer en udtømmende opfyldelse af fagets mål med få eller uvæsentlige mangler.

Modulbeskrivelse: Kommunikationstræning: Analyse af og feedback i forhold til kommunikationsprocesser

Modulet: "Kommunikationstræning: Analyse af og feedback i forhold til kommunikationsprocesser" 5 ECTS
Placering 2. Semester
Modulansvarlig
Type og sprog Studiefagsmodul Dansk
Mål Den studerende skal gennem modulet opnå: Viden om og forståelse af: • samspillet mellem verbalsproglige (ord), parasproglige (lyd) og kropssproglige (gestik og mimik) udtryksformer samt deres manifesterede og latente betydningslag i kommunikationen. • deltagerafstemt feed-back. Færdigheder i: • at analysere kommunikation i her-og-nu situationer • at designe og tilrettelægge kommunikationsprocesser • at give konstruktiv deltagerafstemt feedback. Kompetencer til: • at anvende teoretisk viden og praktiske færdigheder om samtaleanalyse og feedback på specifikke kommunikationssituationer • at agere kritisk og konstruktivt i relation til identificering, udvikling og realisering af interpersonelle kommunikationsprocesser • at forholde sig til interpersonelle kommunikationsprocesser, herunder disses tilrettelæggelse, formidling og effekt
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre "Du kan ikke ikke-kommunikere" er en grundsætning i kommunikationsforståelse. Vi er alle hverdagseksperter i at forholde os intuitivt til kommunikation, men som studerende på en kommunikationsuddannelse som Humanistisk Informatik, er det relevant at du bliver i stand til at kunne arbejde professionelt med din egen og andres kommunikation. Kommunikationstræning på 2. semester vil: - at træne dig i at sætte din intuitive sansning af kommunikation på begreb - at skærpe din evne til at analysere kommunikation i her-og-nu situationer - at træne dig i at give feed-back på faglig, lødig og læringsfremmende vis Træningen er et fagligt forum, hvor det at øve sig, reflektere, eksperimentere, lade sig inspirere samt give og modtage feedback skaber et fælles, fordybet arbejdsrum.
Omfang og forventet arbejdsindsats 5 ECTS svarer til 137,5 arbejdstime Som beskrevet i nedenstående, kræver kurset betydelig forberedelse, da det deler litteratur med to kurser fra projektmodulet. Det er vigtigt I har repeteret litteraturen med de analytiske begreber fra disse kurser. Et grundigt kendskab til begreberne udgør grundlaget for at kunne arbejde med her-og-nu analyser af kommunikation

– en central del af kurset. I skal således afsætte en betydelig mængde tid til at forberede jer til kommunikations-træning.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Kommunikationstræning er "træning" og ikke forelæsning, diskussion eller gruppearbejde. Ligesom andre træningsformer, handler kommunikationstræning mest af at om at styrke sine færdigheder ved at øve sig. Igen og igen. Derfor skaber vi sammen – studerende og undervisere – kommunikationssituationer, hvor I kan øve jer i at

- analysere kommunikation i her-og-nu-sammenhænge (dvs. uden brug af video-optagelser eller andre former for fastholdelse).
- give og modtage feedback, der har som hensigt at fremme læring
- håndtere bevidstheden om egen og andres kommunikation på etisk vis

Kurset tager udgangspunkt i øvelser, hvor I på skift deltager i forskellige kommunikationssituationer. Forud for øvelserne opstiller vi nogle rammer for træningen og for at give feedback. Øvelser diskuteres og analyseres i plenum, og undervejs holder vi tematiske små-oplæg.

Der vil opstå forskellige temaer i løbet af træningen – typisk vil vi arbejde med lytning, konflikthåndtering og feedback.

Træningen består af 2 sammenhængende dage på mindre hold af 16 studerende og 2 undervisere. Holdinddelingen får I besked om efter gruppedannelsen. Du **skal** deltage begge dage – og give besked, hvis du er forhindret. Kommunikationstræning er et eksamensfag, som du består ved aktiv deltagelse i træningen. Er du forhindret, skal du deltage i en mundtlig prøve ved semesterafslutning.

Træningen starter præcist og for sen ankomst gælder som fravær. Desuden er erhvervsarbejde, familiebesøg o. lign. ikke gyldig grund til at forlade træningen før tid. Dette kan synes som en noget stram regelsætning, men er nødvendigt for at sikre kvaliteten af træningen samt ens spilleregler for alle.

I kan kun bytte hold ved sygdom. Hvis det er tilfældet, må I selv sørge for at finde en anden studerende at bytte plads med og meddele det til sekretær Pia Knudsen piak@hum.aau.dk hurtigst muligt og inden træningsstart.

Vær opmærksom på, at undervisningen IKKE følger normal skematid.

Kommunikationstræning ligger i direkte faglig forlængelse af kurserne: "Analyse af interpersonel kommunikation" og "Fortolkning af interpersonel kommunikation" og kan efterfølgende kobles direkte til projektarbejdet på 2. semester. Du kommer til at arbejde intensivt med begreber fra disse kurser, hvorfor kommunikationstræning deler litteratur med ovenstående to kurser. Du har mulighed for at få et stort udbytte af semesteret som helhed ved, at du møder til træningen godt fagligt forberedt.

Du skal før kurset, forberede dig ved at gennemføre "kommunikationsbegrebstesten" til at repetere de centrale kommunikationsanalytiske modeller og –begreber fra semesterets kurser inden træning. Testen kommer op moodle I starten af marts og er obligatorisk.

Litteratur

En stor del af forberedelsen til kurset udgøres som sagt af litteraturen fra kurserne "Analyse af interpersonel kommunikation" ([LINK](#)) og "Fortolkning af interpersonel kommunikation" ([LINK](#)). Desuden er der særskilt til dette kursus følgende litteratur:

- Alrø & Kristiansen (1998): *Supervision som dialogisk læreproces*, Aalborg Universitetsforlag (hvor du

kan finde en samlet forklaring på nogle af begreberne og en grundig redegørelse for feedback)

- Alrø & Kristiansen (1988): *Kan du se hvad jeg sagde?* Forlaget Holistic. (især side. 63-94)
- Alrø & Kristiansen (1997): Mediet er ikke budskabet, i: Alrø og Dirckinck-Holmfeld: *Video som observationsmedium*, Aalborg Universitetsforlag.

Eksamen

Kommunikationstræning kan afløses på 2 måder:

- 1) Tilfredsstillende aktiv deltagelse i *hele* undervisningsforløbet, grundig forberedelse og gennemførelse af kommunikationsbegrebstesten som de opgaver der er blevet stillet i løbet af modulet

eller

- 2) Gennemførelse af en mundtlig eksamen på baggrund af grundig forberedelse

Prøve 6

En intern mundtlig prøve i "**Kommunikationstræning: Analyse af og feedback i forhold til kommunikationsprocesser**" (**Oral Communication: Analysis and feedback in relation to communication processes**)

Prøven har form af en bunden opgave og foregår som en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor. På baggrund af den givne opgave skal den studerende dokumentere færdighed i analyse af kommunikation i her-og-nu situationer, viden om vilkårene for sådanne analyser og evne til at kunne give feed-back og dermed være i stand til at omsætte teoretisk viden om kommunikationsanalyse i praksis.

Der gives en forberedelsestid på 30 min. Alle hjælpemidler må anvendes.

Prøvetiden er normeret til 30 min. Der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået.

Prøven kan afløses ved tilfredsstillende, aktiv deltagelse i modulet, dvs. 80% tilstedeværelse samt indløsning af samtlige de opgaver, som stilles i løbet af modulet.

De studieelementer der ligger til grund for prøven har en vægt på 5 ECTS-point

Præcisering af afløsningsmuligheden:

Modulbeskrivelse: Skriftlig kommunikation og retorik i praksis

Studiefaget "Skriftlig kommunikation og retorik i praksis"

Modultitel, ECTS-angivelse og STADS-kode

Skriftlig kommunikation og retorik i praksis (Written communication and Rhetorics in practice)
5 ECTS

Placering

2. Semester
Humanistisk Informatik

Modulansvarlig

Janne Bang (janne@hum.aau.dk)

Type og sprog

Studiefagsmodul
Dansk

Mål

Modulet omfatter træning i dels tilrettelæggelse af skriftlige kommunikationsgenrer, dels aflæsning af de kommunikationssituationer, teksterne indgår i. Modulets formål er at introducere til centrale skriftsproglige begreber og formidlingsmæssige virkemidler fra bl.a. retorik, tekstlingvistik og stilistik, og opøve den studerendes skriftlige kompetencer gennem skriveøvelser og viden om skriveprocesser. I tilknytning til modulet afholdes kursusundervisning og øvelsesarbejde inden for følgende områder: · Tekster og genrekonventioner · Genrer og kommunikationssituationer · Skriftlige formidlingsgenrer · Kreativ skrivning · Feedback og revision af tekster.

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om og forståelse af:

Tilrettelæggelsen af skriftlig kommunikation med afsæt i genrekonventioner og kommunikationssituationer.

Færdigheder i: · At anvende relevante centrale skriftsproglige begreber og formidlingsmæssige virkemidler ved tilrettelæggelsen af skriftlig kommunikation på et grundlæggende niveau. · Tilrettelæggelsen af skriftlig kommunikation med afsæt i genrekonventioner og kommunikationssituationer.

Kompetencer til: · At agere kritisk og konstruktivt i relation til skriftlig kommunikation · At beskrive, analysere, udvikle og evaluere skriftlig kommunikation.

(Studieordningen september 2015)

Fagindhold og begrundelse

Kurset kombinerer hhv. en *teoretisk*, *analytisk* og *praktisk* orienteret tilgang til tekster og tekstproduktion, hvilket betyder, at undervisningen forløber i tre forskellige, men tæt forbundne, arbejds- og læringsprocesser: 1. tilegnelse af teoretisk viden, 2. øvelse i tekstanalyse og tekstkritik samt 3. praktisk erfaring med skriveprocesser og tekstrevidering såvel individuelt som kollektivt - punkt 3 vil primært foregå i forbindelse med klyngeundervisningen.

Kurset gør således de studerende i stand til at forholde sig reflekteret til såvel analyse som egenproduktion af skriftlige tekster i lyset af bl.a. den omgivende kommunikationssituation, tekstens indskrevne afsender/modtagerpositioner samt brug af argumentation og stilistik.

Kursusforløbet er inddelt i følgende temaer:

1. Introduktion til kursus, indhold og prøveform
2. Om at skrabe eller fylde på
3. Om topik og vinkling
4. Om struktur, genre og form
5. Om revision og feedback som proces
6. Om at skrive korrekt, klart og kreativt
7. Opsamling, information om eksamen og evaluering

Omfang og forventning

Forløb: 7 kursusgange (7x2 lekt. + 1x4 lekt. øvelse / klynge.)

Omfang: 5 ECTS svarende til 137 studenterarbejdstimer (18 konfrontationstimer + 80 timers forberedelse + 39 timers prøve).

Undervisningsform: Kombination af teoretiske oplæg og diskussion samt praktiske øvelser.

Ugentlig forberedelse: Læsning af 3-4 teoretiske eller praktiske tekster samt en mindre hjemmeopgave i form af en refleksions-, skrive- eller revideringsøvelse. Endvidere skal de studerende løbende teste deres viden om sprog på <http://sproget.dk/leg-og-ler/quizzes-og-ovelser/retskrivning#i>. Det er vigtigt at medbringe en computer og papir og blyant til alle kursusgange.

Deltagere

Studerende på 2. semester

Deltagerforudsætninger

Deltager skal være indskrevet på uddannelsen Humanistisk informatik og tilmeldt kurset.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Underviser på alle kursusgange er Janne Bang / Ulla Konnerup er med til øvelserne.

1. gang: Introduktion til kurset - Forelæsning samt skriveøvelser + sprogtests samt noget om at skrabe eller fylde på.

Litteratur:

Skjoldborg, Bo. (2008). Flow skrivning vejen til flydende skriveprocessor. Bo Skjoldborg og psykologisk forlag. (side 21 - 43: "Sådan skriver du & flow I din skriveproces")

Hvid, M. (2008). *Skriv!*. UPDATE & Forlaget Ajour (side 229-239: "Flow og skrivehåndværk, udvikling og tekstkvalitet")

Flarup, J. (2001). Fortæl eller beskriv – tanker om at fylde eller skrabe sin tekst. *Danmarks Medie- og Journalisthøjskole*. Hentet fra <http://130.225.180.61/cfje/VidBase.nsf/ID/VB00404126> (NB: læs også de to interviewartikler, hun henviser til)

Strand, Kurt. 2014. Interview for journalister. Forlaget Ajour. (side 11-27: Kapitel 1: "Interview: Metode, genre og håndværk")

Plus der kommer 10 portrætter fra Euroman.

2. gang

3. gang:

4. gang: Om struktur, genre og form – og om topik og vinkling

Litteratur:

Gabrielsen, J. (2004): Eksempler, der fører og forfører. *Retorikmagasinet nr. 54, dec. 2004*.

Hvid, M. (2008). *Skriv!*. UPDATE & Forlaget Ajour (side 126-157: "Fem kompositionsmodeller")

Kock, C. (2009). Topik. I: Jørgensen, C. og Villadsen, L. (red): *Retorik, teori og praksis (side 115-128)*. Samfundslitteratur.

Kock, C. (2001). Imitatio: en bro mellem tekstlæsning og skriftlig fremstilling, i: *Dansk, nr. 2, 2001*

Palsbro, L. (2003). Genre – sig tekstens navn. I: Jensen, E. H. og Olesen, J. A. *Tekstens univers – en introduktion til tekstvidenskab* (side 97-116). Samfundslitteratur.

Schmidt, S. (2011). *Journalistikkens grundtrin*. Forlaget Ajour (side 71-77: "De journalistiske kriterier")

5. gang: Om revision og feedback - Forelæsning samt reflektions-, analyse- og skriveøvelser

Litteratur:

Elbow, P. (1998). *Writing with Power*. Oxford University Press (side 139-145: "Revising with feedback" og 237-254: "Feedback")

Sommers, N. (1980). Revision strategies of student writers and experienced adult writers. I: *College Composition and Communication, Vol. 31, No. 4, Dec 1980* (side 378-388)

Hvid, M.: *Skriv!*. UPDATE & Forlaget Ajour (side 66-72: "Et skriveark bliver født")

6. gang: Om at skrive klart, korrekt og kreativt - Forelæsning og øvelser

Litteratur:

Jensen, L. B. (1994). *Ud af elfenbenstårnet*. Roskilde Universitetsforlag (side 27-58: "Skriv så læseren kan se og opleve")

Kihlström, E. (2007). *Karismakoden – udstråling kan læres*. Retorikforlaget 2007 (side 113-121: "At tale i billeder")

Pontoppidan, C. (2013). *Gør teksten klar*. Samfundslitteratur (side 123-154: "Tekstens ordniveau")

Jasinski, J. (2001). *Sourcebook on rhetoric: Key concepts in contemporary rhetorical studies*. Sage Publications (side 303-305)

7. gang: Opsamling, evaluering, om eksamen - Forelæsning og evaluering

Litteratur:

Jensen, L. B. (2004). *Fra patos til logos – videnskabsretorik for begyndere*. Roskilde Universitetsforlag (side 7-10, 61-65, 98-102)

Skim eller genlæs derudover resten af pensum!

Litteratur

Al litteratur bliver uploadet på Moodle

NB: Ændringer i kursuspensum kan forekomme ifm. detaljplanlægning før kursusstart samt undervejs i forløbet)

Eksamen

(fra studieordningen 2015, s. 29) En intern, skriftlig prøve [i] form af en bunden 7-dages hjemmeopgave, hvor de studerende skal demonstrere:

1. at han/hun er i stand til at udarbejde et skriftsprogligt produkt i en angivet genre, hvor genren, emnet og modtager er centrale for den tekstlige og sproglige orientering, og
2. at han/hun kan redegøre for sin tilrettelæggelse og produktion af kommunikationen, herunder for afkodning af situationen (mhp. på genre, kommunikativt formal, medie, sproglige og stilistiske valg samt afsender- og adressatforhold samt for sin skrive- og forarbejdningsproces.

Eksamenspræstationen skal demonstrere, at den studerende opfylder målbeskrivelserne for modulet.

Bedømmelsesform: Der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået, og der gives derudover individuel feedback. Besvarelsen bedømmes af eksaminator; besvarelser, som eksaminator vurderer til ikke bestået, bedømmes tillige af en censor.